

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2483/2022
11.10.2023. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Иване Рађеновић, председника већа, Владиславе Милићевић и Јасмине Стаменковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Марина Гавриловић, адвокат из ..., против туженог „Телеком Србија“ АД Београд, чији је пуномоћник Војислав Недић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3319/21 од 15.09.2021. године, у седници одржаној дана 11.10.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 3319/21 од 15.09.2021. године и пресуда Првог основног суда у Београду П1 2420/19 од 17.12.2020. године у ставовима првом и трећем изреке и предмет у овим деловима **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2420/19 од 17.12.2020. године, ставом првим изреке, поништено је решење о отказу уговора бр. ..-2016 од 20.05.2016. године, као незаконито, и обавезан тужени да тужиоца врати на рад. Ставом другим изреке, одбачена је као недозвољена тужба тужиоца у делу којим је тражио да се тужени врати на рад на послове радног места које је обављао. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 247.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3319/21 од 15.09.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у ставовима првом и трећем изреке. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију, из свих законом предвиђених разлога.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11...10/23-други закон), па је утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању решењем туженог бр. ..-2016 од 20.05.2016. године, тужиоцу је као руководиоцу Одељења за техничку подршку продаје великим компанијама у Дирекцији за пословне контакте - Функција за велике пословне кориснике - Сектор за продају великим компанијама - Служба за продају великим компанијама отказан уговор о раду од 25.06.2013. године (са анексима) због учињених повреда радне обавезе и то: несавесно и немарно извршавање радне обавезе и прекорачење овлашћења из члана 179. став 2. тачке 1. и 2. Закона о раду (која се огледа у издавању мобилних телефонских апарата гратис, односно по бенифиту по цени од 1,00 динара, у оквиру одобрених буџетских средстава одређеном кориснику за ту намену противно процедури туженог) и непоштовање радне дисциплине прописане актом послодавца, односно понашања због кога не може да настави рад код послодавца из члана 179. став 3. тачка 8. Закона о раду. Тужилац је претходно упозорен на постојање разлога за отказ уговора о раду, на које се изјаснио, уз које је приложио мишљење синдиката чији је био члан. Мејлом од 27.05.2013. године ББ (запослена код туженог) је обавестила остале запослене да се убудуће придржавају дефинисаних процедура, односно да је менаџер приликом потписивања новог или продужења уговора у обавези да Одељењу за подршку пошаље меил са битним ставкама уговора, а приликом давања сагласности за гратис телефоне у обавези да пошаље мејл за сагласност Одељењу за подршку и руководицима њихових одељења, а да Одељење за подршку води рачуна да ли су тражени телефони у оквиру буџета који је фирми одобрен и уносе се у табелу, а ако нису ово одељење обавештава менаџера и руководиоца одељења. Тужени је донео Принципе сегментације за пословне кориснике бр. 32614/1-2015 од 30.01.2015. године, према којима је сегментација пословних корисника извршена на државни сектор, велике компаније (где спадају, између осталих, и компанија са 250 и више запослених, укључујући и повезана предузећа), мала и средња предузећа. Према Одлуци туженог о давању бенефита пословним корисницима, сви предлози одлука морају бити формирану уз доследну примену интерне процедуре о правилима за одобравање попушта, а шефови служби односно регионални шефови морају бити упознати са садржајем предлога одлука.

Уговором о коришћењу услуга „Бизнет“ без броја од 16.05.2015. године (појединачни) закљученим између удружења „МС СО PINK“ такси и туженог уређени су међусобни односи у вези се коришћењем ове услуге која омогућава да се одређени број СИМ картица прикључених на јавну мобилну телекомуникациону мрежу туженог повеже у затворену групу, чији чланови могу да међусобно комуницирају под условима одређеним у уговору коришћењем погодности ближе наведених у уговору. Мејлом од 30.11.2015. године корисник „LG PINK Spectrum“ ДОО тражио је од ВВ доставу информације о пеналима за превремени раскид уговора. Из страначког исказа тужиоца и исказа сведока ГГ и ДД, чијим исказима је првостепени суд поклонио веру, утврђено је да је тужилац радио 20 година код туженог, неколико година као менаџер, а након тога као руководилац, да је 2013. године прешао да ради у Службу за велике

бизнис кориснике где је био руководиоца Одељења за аквизицију нових корисника, да је његов посао био да привуче што више великих корисника, да један од таквих био и „Пинк такси“, те да је склапање анекса уговора са овим правним лицем реализовано на тај начин што се обратио Подршци за мала и средња предузећа због хитности посла, а која служба је направила уговор и исти однео кориснику на потпис, у циљу интереса послодавца, а да му тражење сагласности од стране непосредног руководиоца није било потребно јер је он имао статус руководиоца.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је тужбени захтев тужиоца основан јер тужени током поступка није у смислу члана 231. Закона о парничном поступку доказао постојање чињеница које образују отказни разлог, односно није доказао да је тужилац несавесно и немарно извршавао радне обавезе у вези издавања мобилних телефонских апарата гратис и да није поштовао радну дисциплину прописану актом послодавца. У вези са тим, тужени није доказао ни да је неким актом било прописана процедура, односно начин издавања мобилних телефонских апарата гратис, односно по бенефит цени од 1,00 динара, због чега нема несавесног и немарног поступања тужиоца приликом извршавања радних задатака, односно тужилац није могао да поступи супротно процедури, а како је тужилац био задужен за рад са великим клијентима, при томе руководиоца Одељења није био у обавези да тражи сагласност за издавање мобилних телефона односно био је овлашћен за слање захтева за продају телефонских апарата по повлашћеној цени, тако да је свему поступао у оквиру својих овлашћења, а чињеница да није тражио сагласност свог Одељења не може се сматрати ни злоупотребом, нити прекорачењем овлашћења. Како је поништено решење о престанку радног односа, тужени је обавезан да тужиоца врати на рад.

По оцени Врховног суда основано се ревизијом туженог указује да су нижестепене одлуке засноване на погрешној примени материјалног права због чега је чињенично стање остало непотпуно утврђено.

Одредбом члана 179. став 2. Закона о раду, прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе и то: ако несавесно или немарно извршава радне обавезе (тачка 1.) и ако злоупотреби положај или прекорачи овлашћење (тачка 2.). Одредбом става 3. овог члана, прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину и то: ако не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца (тачка 8.).

Правилна примена наведених законских одредби захтевала је од нижестепених судова да несумњиво разјасне на ком радном месту је тужилац радио у време доношења побијаног решења о отказу уговора о раду (са анексима), односно у време када је учинио повреду радне обавезе и повреду радне дисциплине које су му стављене на терет (чију садржину нису изложили), које послове је обављао у оквиру тог радног места и каква овлашћења је имао.

Наиме, побијаним решењем тужиоцу је отказан уговор о раду од 25.06.2013. године са анексом I од 01.08.2013. године и анексом II од 30.01.2015. године. Уговором о раду од 25.06.2013. године, тужилац (који је раније радио на пословима менаџера) је

био распоређен на радно место руководиоца Одељења за планирање и продају услуга малим предузећима, анексом I од 01.08.2013. године је распоређен на радно место руководиоца Одељења за аквизицију нових корисника, док је Анексом II распоређен на радно место руководиоца Одељења за техничку подршку великим компанијама (који анекс није достављен). Приликом одлучивања нижестепени судови су пропустили да цене изјашњење тужиоца на упозорење у коме је он навео да је, након реорганизације туженог у марту 2015. године, фиктивно распоређен на радно место руководиоца Одељења за техничку подршку (што би се очигледно односило на анекс уговора о раду II од 30.01.2015. године), те да је као и све друге колеге због обима посла наставио да обавља послове за корисника „LG Pink Spectrum“ ДОО, да је до марта 2015. године све обављала једна служба, да није водио рачуна коме шаље захтев, што је поновио и у свом страначком исказу (да је само формално био распоређен на место руководиоца Одељења за техничку подршку, а да је фактички радио своје старе послове, а то су пре свега послови менаџера).

Уз захтев за покретање дисциплинског поступка од 01.02.2016. године, тужиоцу је стављено на терет да је налоге за „gratis“ испоруку мобилних телефона давао супротно својим надлежностима и злоупотребом службеног положаја чиме је угрозио имовину веће вредности у смислу члана 165. став 1. тачка 2. Закона о раду. Упозорењем од 14.03.2016. године, тужиоцу су стављени на терет исти разлози на терет (као и предметном решењу о отказу уговора о раду), а то је да је претходних годину дана (од 13.07.2015. до 15.11.2015. године) непоштујући надлежности организационе целине у којој је распоређен (Функција за велике пословне контакте) прекорачио овлашћења и кршећи процедуре рада подносио Служби за подршку малим и средњим предузећима (Функција за мала и средња предузећа) захтеве за продају телефонских мобилних апарата gratis, од чега највећи број захтева запосленој ЂЂ (стручном сараднику за подршку и продају малим и средњим предузећима), непосредно на службени мејл (захтев за издавање 36 мобилних телефонских апарата премијум класичне тржишне вредности по комаду просечно 100.000,00 динара, укупно 3.600.000,00 динара и захтев за издавање 40 мобилних телефонских апарата ниже класе укупне вредности око 160.000,00 динара), а да о томе није информисао никога од својих руководиоца, нити је затражио њихову сагласност, тако да је у односу на кориснике „LG Pink Spectrum“ ДОО MS CO „PINK taksi“ и „Beogradski Renta car“ ДОО испоручено око 100 мобилних телефонских апарата без основа, да почев од јула 2015. године корисник „MS CO Pink taksi“ није имао одобрен буџет, да су у апликацији SDPRO са наведеним корисником евидентирана два уговора и то: бр. 118453/5 од 12.03.2013. године (на основу којег је издато 40 мобилних телефонских апарата) и бр. 66750/2 од 07.07.2015. године (на основу којег је издато 53 мобилна телефонска апарата) који не постоје, односно нису ни закључени и унети су у апликацију фиктивно, што је у техничком смислу омогућио реализацију предметних захтева, да је од августа 2014. године испоручено мобилних телефонских апарата у вредности од 1,6 милиона динара без сагласности, да корисник MS CO „PINK taksi“ од јула 2015. године више није имао одобрен буџет, да је до јула 2015. године тужилац сагласност за издавање телефонских апарата по бенефит цени за наведеног корисника тражио од свог непосредног руководиоца, односно поштовао интерне процедуре рада, а да је од тренутка када је обавештен да је за наведеног корисника потрошен буџет самоиницијативно слао захтев подршци друге функције и то непосредно запосленима ЂЂ и ЕЕ, без одобрења и сагласности свог непосредног или другог надлежног

руководиоца у Функцији за велике пословне кориснике без основа и финансијске оправданости.

Поред тога, предметно решење о отказу уговора о раду се позива и на то да је код туженог, након измене организационе структуре Дирекције за пословне кориснике донет Правилник о измени и допуни Правилника о унутрашњој организацији туженог („Службени лист туженог“, бр. 85 од 09.12.2014. године) и уношења података о корисницима у апликацији СДПРО, донето више аката који регулишу послове продаје и подршке продаји у складу са сегментом корисника за који су надлежне организационе целине у којима су запослени распоређени (Принципи сегментације пословних корисника од 30.01.2015.године, Процедуре за пресегментацију сегментираних и сегментацију нових пословних корисника од 17.06.2025.године, Процедуре одобравања попушта корисницима којом је прописано да сви захтви за куповину телефона морају бити одобрени од стране руководиоца Одељења продаје у оквиру Службе за продају малим и средњим предузећима) којима је прописано да захтеви за куповину мобилних телефона морају бити одобрени од стране руководиоца одељења за продају и у оквиру службе за продају малим и средњим предузећима тако да се почев од 12.02.2015. године (када је формирана дистрибутивна мрежа СМЕ „подршка продаји“) сви продајни захтеви достављају искључиво тој мејл адреси.

Код изнетог, не могу се прихватити као правилни разлози нижестепених судова да код туженог у периоду од 13.07.2015. до 15.11.2015. године нису постојала правила у вези потписивања новог или продужења уговора, посебно уговора чији су предмет мобилни телефонски апарати гратис, односно по бенефит цени од 1,00 динара, имајући у виду не само процедуре наведене у решењу о отказу уговора о раду (уз одговор на тужбу тужени је доставио процедуре и аката наведена у решењу о отказу), него и садржину мејла од 27.05.2013.године упућеног свим запосленима (којим им је наложено да се убудуће придржавају дефинисане процедуре). Осим тога, не могу се прихватити ни као правилни разлози нижестепених судова да тужилац као руководиоца није морао тражити сагласност за закључење уговора (чије закључење му је стављено на терет), код тога да тужилац није спорио да је само формално био распоређен на радно место руководиоца Одељења за техничку подршку, а да је фактички радио своје старе послове.

Из наведеног разлога, примена материјалног права није могла бити оцењена, па су нижестепене одлуке укинуте.

У поновном поступку првостепени суд ће, имајући у виду да је тужилац анексом II уговора о раду био формално распоређен на радно место руководиоца Одељења за техничку подршку продаје великим компанијама разјаснити каква овалашћења је имао на том радном месту, да ли је заиста обављао послове тог радног места или је фактички обављао послове другог радног места и које (како је то навео у свом изјашњењу на упозорење за отказ уговора о раду и страначком исказу), и да ли је у оквиру обављања тих послова био овлашћен за давање налога за „гратис“ испоруку мобилних телефона корисницима и којим корисницима, да ли је у вези са тим испоштована процедура туженог, односно да ли је био дужан да затражи сагласност Службе за велике кориснике, односно руководиоца Службе продају малим и средњим предузећима односно великим предузећима за закључење уговора (ближе наведених у решењу о отказу уговора о раду), да ли су ти уговори закључени стварно или

фиктивно, и с тим у вези какав статус су имали корисници са којим је закључио уговоре за гратис телефоне током 2015. године у време закључења тих уговора у смислу Принципа о сегментације пословних корисника од 30.01.2015.године, односно за које је дао налоге за испоруку и на који начин је у периоду од 13.07.2015. до 15.11.2015. године код туженог било регулисано давање налога за „гратис“ испоруку мобилних телефона и за закључење уговора са корисницима (великим, средњим, малим) за те телефоне, након чега ће правилном применом материјалног права одлучити о тужбеном захтеву доношењем правилне и законите одлуке.

Из наведених разлога одлучено је као у изреци решења применом одредбе члана 416. став 2. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Ивана Рађеновић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић